

DECIZIE

24 decembrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Zinaida Atamanenco,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Glazov
împotriva Zinaidei Atamanenco, intervenienți accesorii Sergiu Glazov, ÎM „Gospodăria
Comunal-Locativă Călărași” privind repararea prejudiciului material și moral,
împotriva încheierii din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 05 decembrie 2018 Ecaterina Glazov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Zinaidei Atamanenco privind încasarea sumei de 2012,85 lei cu titlu de
prejudiciu material, suma de 2000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, cât și cheltuielile
de judecată.

Prin hotărârea din 08 mai 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, s-a admis
parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Glazov și s-a încasat din
contul Zinaidei Atamanenco în beneficiul Ecaterinei Glazov suma de 2012,85 lei cu titlu
de prejudiciu material, suma de 150 de lei cu titlu de taxă de stat, suma de 1250 de lei
cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 122,40 de lei cu titlu de cheltuieli
necesare suportate pe parcursul examinării cauzei, iar în total suma de 3535 de lei, în
rest pretențiile reclamantei s-au respins, ca neîntemeiate.

Manifestând dezacord cu hotărârea primei instanțe, la 04 iunie 2019 Zinaida
Atamanenco a declarat apel, solicitând casarea hotărârii din 08 mai 2019 a Judecătoriei
Strășeni, sediul Călărași, cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în
judecată să fie respinsă integral (f.d. 52-53).

Prin încheierea din 18 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii
de apel depuse Zinaida Atamanenco împotriva hotărârii din 08 mai 2019 a Judecătoriei
Strășeni, sediul Călărași.

S-a comunicat părții apelante despre necesitatea prezentării, prin intermediul
cancelariei Curții de Apel Chișinău, a apelului motivat, fiind acordat termen până la 25
septembrie 2019 pentru lichidarea neajunsurilor menționate (f.d. 62-63).

Prin încheierea din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Zinaida Atamanenco împotriva hotărârii din 08 mai 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, din motivul neînlăturării în termenul acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 18 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis părții apelante cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 05 noiembrie 2019 Zinaida Atamanenco a declarat recurs împotriva încheierii din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel spre examinare.

În motivarea recursului a indicat dezacordul cu încheierea instanței de apel prin care s-a restituit apelul și a menționat că instanța de apel eronat a interpretat circumstanțele cauzei și a aplicat eronat legea procedurală civilă.

A susținut că, prin încheierea instanței de apel din 18 iulie 2019 i s-a acordat termen până la 25 septembrie 2019 pentru înlăturarea neajunsurilor și anume depunerea apelului motivat. La data de 24 septembrie 2019 a depus cerere de apel motivată în termenul stabilit, prin intermediul Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, fiind înregistrată în registrul de intrare cu nr.6496, fapt confirmat prin ștampila de intrare aplicată pe cererea de apel motivată.

A menționat că este vorbitoare de limba rusă, iar încheierea instanței de apel din 26 septembrie 2019 este redactată în limba română, astfel fiind lipsită de dreptul de a solicita traducerea încheierii.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 26 septembrie 2019 și expediată în adresa participanților la proces la 11 octombrie 2019 (f.d. 86), lipsind însă date privind recepționarea acesteia, astfel, recursul declarat de Zinaida Atamanenco la 05 noiembrie 2019, se consideră a fi depus în termen legal.

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat de către Atamanenco Zinaida, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

Iar, în conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că, la 05 decembrie 2018 Ecaterina Glazov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Zinaidei Atamanenco privind încasarea sumei de 2012,85 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 2000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat, cât și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea din 08 mai 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Glazov și s-a încasat din contul Zinaidei Atamanenco în beneficiul Ecaterinei Glazov suma de 2012,85 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 150 de lei cu titlu de taxă de stat, suma de 1250 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 122,40 de lei cu titlu de cheltuieli

necesare suportate pe parcursul examinării cauzei, iar în total suma de 3535 de lei, în rest pretențiile reclamantei s-au respins, ca neîntemeiate (f.d.49, 54-57).

Manifestând dezacord cu hotărârea primei instanțe, la 04 iunie 2019 Zinaida Atamanenco a declarat apel nemotivat, solicitând casarea hotărârii din 08 mai 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași, cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral (f.d. 52-53).

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit.d), (1¹) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 18 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse Zinaida Atamanenco împotriva hotărârii din 08 mai 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași.

S-a comunicat părții apelante despre necesitatea prezentării, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, a apelului motivat, fiind acordat termen până la 25 septembrie 2019 pentru lichidarea neajunsurilor menționate (f.d. 62-63).

Încheierea din 18 iulie 2019 a fost expediată apelantei Zinaida Atamanenco prin intermediul oficiului poștal cu aviz de recepție (f.d. 64), fiind recepționată de către aceasta la 24 iulie 2019 (f.d. 65).

Urmare a neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea din 18 iulie 2019, prin încheierea din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Zinaida Atamanenco împotriva hotărârii din 08 mai 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași, din motivul neînlăturării în termenul acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 18 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis părții apelante cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d.80-85).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele indicate în recursul depus de Zinaida Atamanenco, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, Colegiul consideră că instanța de apel corect a restituit prin încheierea din 26 septembrie 2019 cererea de apel depusă or, apelantul nu s-a conformat în termenul stabilit dispozițiilor instanței de apel.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat că apelanta cunoscând că a depus încă la 04 iunie 2019 cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, fără a fi întrunite condițiile stabilite de lege la depunerea acesteia, cât și faptul că apelanta a recepționat încheierea de a nu da curs la 24 iulie 2019, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007) de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de aceștia.

Colegiul reține că, termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor, care au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel, este unul imperativ or, în conformitate cu art.110 din Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța

(judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art.111 Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Conform art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul reține că, necătând la faptul că se cunoștea din care motiv nu a fost dat curs cererii de apel și indicațiile instanței de apel, apelanta nu a înlăturat în termenul stabilit neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel, nu a prezentat prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău apelul motivat, termen apreciat ca fiind unul rezonabil și suficient și real.

Astfel, argumentul recurenteii precum că dânsa în termenul stabilit de instanța de apel a depus cererea de apel motivată, instanța de recurs îl apreciază ca neîntemeiat. Or, potrivit ștampilei aplicate pe cererea de apel motivată, apelul motivat cu actele anexate, a fost depus de către apelantă și înregistrat la Judecătoria Strășeni, sediul Călărași, pe când conform încheierii Curții de Apel din 18 iulie 2019, apelul motivat urma a fi depus în cancelaria Curții de Apel Chișinău până la 25 septembrie 2019.

Astfel, argumentul apelantei precum că a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 18 iulie 2019, nu poate fi reținut de către instanța de recurs ca justificat or, la data expirării termenului acordat de instanța de apel, nu au fost înlăturate neajunsurile.

Conform art. 16 alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Pornind de la caracterul obligatoriu al actelor judecătorești de dispoziție, justițiabilul trebuie să-și ajusteze conduita la indicațiile reflectate în actul de dispoziție judecătorească emis, dacă prin acesta destinatarului i-a fost fixat un termen-limită (termen de perimare) pentru prezentarea cererii de apel motivate, astfel încât acesta urmează să se conformeze cerințelor în discuție până la data stabilită, să prezinte actele enunțate, iar

la utilizarea mijloacelor de comunicare (poșta electronica, oficiul poștal), să se asigure că ele vor ajunge la destinatar (la instanța de judecată) cel târziu la momentul stabilit de către instanță. O altă abordare decât aceasta va echivala cu o încălcare a termenului de procedură, fixat de instanță.

Prin urmare, în încheierea din 18 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost fixată data limită 25 septembrie 2019, pentru prezentarea apelului motivat prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău. Respectiv apelanta nu a lichidat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, iar omisiunea exercitării în termenul stabilit de instanță a obligației, este imputabilă apelantei, lipsa diligenței devenind culpabilă și neopozabilă instanței de apel.

Colegiul reține că, recurenta nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să pretindă încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Așa fiind, instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Zinaida Atamanenco.

Se menține încheierea din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Glazov împotriva Zinaidei Atamanenco, intervenienți accesorii Sergiu Glazov, ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Călărași” privind repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Victor Burduh